



Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 8908

Doknr.
306901

Dato
05-10-2020

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har d. 8. september 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1734 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Fatma Øktem (V).

Spørgsmål nr. 1734:

”Ministeren bedes redegøre for Det Etske Råds seneste vurdering af muligheden for at benytte surrogasi i Danmark?”

Svar:

Det Etske Råd har senest forholdt sig til de etiske udfordringer med surrogataftaler i redegørelsen ”International handel med menneskelige æg, surrogatmoderskab og organer” fra 2013.

Der fremgår af redegørelsen, at alle daværende medlemmer af rådet fandt, at kommercielt surrogatmoderskab er etisk problematisk. Rådet henviste bl.a. til, at kommercielt surrogatmoderskab udgør en værdighedskrænkelse, det kan ændre synet på graviditet og forældreskab, at kommercielt surrogatmoderskab risikerer at underminere de altruistiske principper, som det danske sundhedssystem er baseret på, og at kommercielt surrogatmoderskab indeholder elementer af udnyttelse. Rådet henviste endvidere til, at surrogataftaler kan bidrage til en uheldig ændring af grundlæggende forestillinger om forældreskab og menneskelig reproduktion.

Et flertal af Rådets medlemmer fremførte supplerende, at surrogatmoderskab reducerer kvindekroppen til at være et hylster for produktion af et individ, og et mindretal mente, at surrogatmoderskab indebærer en krænkelse af det barn, der fødes på grundlag af en surrogataftale.

Et andet mindretal henviste til, at tilknytningen mellem foster og mor under graviditeten er væsentlig for barnets videre udvikling, og at en surrogataftale repræsenterer en planlagt fjernelse af barnet fra den eneste mor, det kender, hvilket kan indebære en svækkelse af barnets muligheder for at udvikle sig harmonisk.

Et flertal af medlemmerne fandt, at surrogatmoderskab ikke som sådan bør forbydes i enhver situation, selvom sådanne ordninger kan være etisk problematiske. I forhold til tilknytningen mellem foster og mor anerkender flertallet, at denne er vigtig, og at afbrydelse af kontakten ved fødslen alt andet lige bør undgås. Flertallet fandt imidlertid ikke, at dette kan begrunde helt at forbyde surrogatmoderskab.

Videre mente et flertal, at lovgiver af hensyn til barnløse par bør se på muligheden for at lempe adgangen til altruistisk surrogatmoderskab og anbefalede, at bestemmelserne i adoptionsloven om, at det er strafbart at yde eller modtage hjælp ”med henblik på at



opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne” lempes således, at bestemmelsen alene omfatter kommerciel virksomhed.

Endvidere fandt to medlemmer, at man bør respektere kvindens ret til at træffe beslutning om, hvorvidt hun vil være betalt surrogatmor, hvis hun ikke har andre måder at sikre sin basale forsørgelse på, forudsat at det foregår under trygge rammer.

Endelig fandt flertallet, at der ikke bør indføres sanktioner mod par, som opsøger surrogatmoderskab i udlandet, mens fire medlemmer fandt, at de etisk problematiske forhold ved kommercielle surrogataftaler tilsiger, at der bør indføres sanktioner for at forhindre danskere i at indgå sådanne aftaler. Sådanne sanktionerne bør være rettet mod forældrene ikke mod barnet.

Jeg henviser til punkt 3.1.2., 5.1.2. og 5.2.2. i redegørelsen, der vedlægges.

Med venlig hilsen

Astrid Krag

Bilag:

Bilag: Redegørelsen ”International handel med menneskelige æg, surrogatmoderskab og organer”.